

Opinie Kaat Wils, Violet Soen, Koenraad Verboven ea

Het gaat niet alleen om de cultuurmakers van vandaag, zoals de minister benadrukt, maar ook om het bewaren van wat cultuurmakers uit het verleden nalieten

De landelijke culturele archiefinstellingen in Vlaanderen kregen enkele dagen geleden te horen dat de Vlaamse regering hun werkingssubsidies vanaf januari 2027 halveert. Eric de Mildt

Leidinggevend van vakgroepen en opleidingen geschiedenis aan alle Vlaamse universiteiten luiden de noodklok na de aankondiging van drastische besparingen in de erfgoedsector.

Redactie 6 oktober 2026, 06:30

 Bewaren

 Delen

Alles van waarde is weerloos, wist Lucebert al meer dan zeventig jaar geleden. De landelijke culturele archiefinstellingen in Vlaanderen (ADVN, AMSAB, CAVA, KADOC, Letterenhuis, Libera

De gevolgen zijn ingrijpend. Deze besparingen gaan zelfs verder dan de 30 procent waarmee de bovenlokale musea en de regionale en landelijke dienstverlenende erfgoedorganisaties worden geconfronteerd. Voor bewaarinstituten die niet op andere overheden kunnen terugvallen en decennialang collecties hebben opgebouwd, bewaard en ontsloten, zoals de landelijke culturele archieven, vormt deze ingreep een bedreiging voor hun voortbestaan.

Wil je meer van De Morgen lezen?
Meld je aan voor de nieuwsbrief van De Morgen.

[Verder →](#)

Hetzelfde geldt voor de kleinere, bovenlokale musea. Ook de opdrachten van deze bewaarinstellingen die verband houden met onderwijs, sociaal-cultureel werk en armoedebestrijding worden getroffen: de begeleiding van studenten, stagiairs en vrijwilligers en het digitaal toegankelijk maken van collecties voor een breed publiek.

Vooral de universitaire opleidingen geschiedenis dreigen onherstelbare schade te ondervinden. Zij voelen vandaag al de gevolgen van de drastische besparingen bij het Rijksarchief, terwijl ook lokaal steeds vaker wordt bezuinigd op archieven en bibliotheken. Zonder archieven kan geen historisch onderzoek worden verricht en kunnen geen toekomstige historici worden opgeleid. Zonder historici kan het collectieve geheugen van onze samenleving niet kritisch worden onderzocht en levend gehouden.

Besparingen op het beheer en de ontsluiting van historisch archief- en bibliotheekmateriaal raken daarom, net als besparingen op instellingen die museale collecties beheren, aan een essentiële maar vaak onzichtbare pijler van de democratische rechtsstaat. Het gaat niet alleen om het ondersteunen van de cultuurmakers en kritische stemmen van vandaag, zoals de minister benadrukt, maar ook om het bewaren en blijven valoriseren van wat cultuurmakers en kritische stemmen uit het verleden ons hebben nagelaten.

Dat net archiefinstellingen, die ons collectieve geheugen bewaren, onderzoeken en ontsluiten en de geschiedwetenschap van een onmisbare basis voorzien, bijna geruisloos zo zwaar worden getroffen, is pijnlijk. Als leidinggevend van vakgroepen en opleidingen geschiedenis aan alle Vlaamse universiteiten vragen wij een meer evenwichtige of op zijn minst minder disruptieve en beter gespreide budgettaire ingreep in een sector die onmisbaar is voor de geschiedbeoefening in al haar vormen, van onderzoek en onderwijs tot publieksgeschiedenis.

Kaat Wils, voorzitter departement Geschiedenis, KU Leuven; Violet Soen, opleidingsvoorzitter Geschiedenis, KU Leuven; Koenraad Verboven, voorzitter vakgroep Geschiedenis, UGent; Prof. dr. Anne-Laure Van Bruaene, opleidingsvoorzitter Geschiedenis, UGent; Nel de Mûelenaere, opleidingsvoorzitter Geschiedenis, VUB; Karl Verstrynge, voorzitter vakgroep History, Archeology, Arts, Philosophy and Ethics, VUB; Tim Soens, voorzitter departement Geschiedenis, UAntwerpen; Bert De Munck, opleidingsvoorzitter Geschiedenis, UAntwerpen

Lees meer over [Meningen](#) >

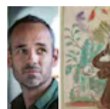
Maak ons uw voorkeursbron

Stel ons in als voorkeursbron in Google, zodat onze artikelen daar vaker verschijnen.

 Maak ons uw Google-favoriet

LEES OOK

Geselecteerd door de redactie

Geef ons een Vlaanderen om te beminnen

Een pijnlijke keuze, noemt minister Gennez de besparing op erfgoed. Maar dit is niet pijnlijk. Dit is een doodschop

‘Dit gaat pijn doen’: zij worden geraakt door de besparingen op de Vlaamse subsidies